

Remissvar

Datum
2026-09-18

Ert datum
2026-05-28

Socialdepartementet

Dnr
2026-00791

Er beteckning
S2026/00499

Handläggare
Hanna André

Statskontorets remissvar på Remiss (SOU 2026:19) Stärkt tillsyn och uppföljning– förslag för att motverka oegentlig läkemedelsförskrivning

Sammanfattning

Statskontoret anser att förslagen är rimliga och adekvata mot bakgrund av den problembeskrivning som utredningen ger. Våra synpunkter begränsar sig till

- Utredningens bristande finansieringsförslag
- Behovet av en omprövande analys av myndigheternas ansvar och uppgifter inom systemet för uppföljning, kontroll och tillsyn inom läkemedelsförskrivningen.

Bristande finansieringsförslag

Statskontoret noterar att för att förslagen ska få eftersträvad effekt i praktiken krävs förstärkningar av IVO med motsvarande 15 årsarbetskrafter, en förstärkning som utredningen menar blir möjlig genom de besparingar som förslagen väntas ge i effekt, bl.a. genom minskade utgifter för läkemedelsförmånerna. Statskontoret bedömer dock att förstärkningen av IVOs tillsyn och kontroll behöver ske innan någon kostnadsminskning kan realiseras. Därför är det problematiskt att utredningen inte föreslår någon finansiering av sina förslag om en förstärkt tillsyn och kontroll.

Behov av omprövning av myndigheternas ansvar och uppgifter

Utredningens förslag innebär ett större informationsflöde mellan myndigheterna som i sin tur ska möjliggöra bättre uppföljning och kontroll. Statskontoret bedömer att förslagen är rimliga mot bakgrund av den problembild som utredningen tecknar. Men Statskontoret bedömer också att en del av problemen som uppstått beror på att det är många myndigheter som har ansvar för tillsyn, uppföljning och kontroll av läkemedelsförskrivningen och att det i sig är en sårbarhet som riskerar att minska effektiviteten i systemet. Statskontoret anser därför att regeringen bör ta initiativ till en omprövning av uppgifts- och ansvarsfördelningen inom systemet.

Statskontoret har i uppgift att bidra med underlag för regeringens omprövning. I en nyligen genomförd analys av gränsdragningen av Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnds (HSAN) uppgifter i förhållande till andra myndigheter med

närliggande uppgifter, har Statskontoret omprövat HSAN:s funktion som en fristående nämndmyndighet och föreslagit att regeringen ombildar HSAN till ett beslutsorgan inom IVO.¹ Mediantiden för ärendehandläggningen kan på så sätt minska med ungefär ett halvår, och både leda till lägre kostnader och förhöjd patientsäkerhet. Förslagen har Statskontoret lämnat utifrån slutsatsen att dagens ordning med två handläggande myndigheter är ineffektiv och därför leder till allvarliga risker för patientsäkerheten.

Statskontoret kan konstatera att utredningens förslag är förenliga med – och förstärks ytterligare av – Statskontorets förslag om att ombilda HSAN till ett beslutsorgan inom IVO.

I detta ärende har avdelningschef Peter Kvist beslutat. Utredare Hanna André har varit föredragande. I beredningen har också enhetschef Martin Sparr deltagit.

Datum: 2026-09-18

.....
Beslutande
Peter Kvist
Namnförtydligande

.....
Föredragande
Hanna André
Namnförtydligande

Denna handling har beslutats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

¹ Statskontoret 2026:19 En kortare väg till beslut. En analys av Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd.